

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна
акредитация на докторска програма „Растителна защита“ в професионално
направление 6.2 Растителна защита от област на висше образование 6. Аграрни науки
и ветеринарна медицина в Агрономическия факултет на Лесотехническият
университет – гр. София.**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Аграрни науки и ветеринарна медицина на 20.06.2018 г. (Протокол №09) по искане на ректора на Лесотехническият университет – гр. София (вх. №470/ 04.06.2018 г.). Банков превод: 17.08.2018 г.

На заседание, проведено на 11.04.2019 г. (Протокол №07), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 25.10.2018 г. (Протокол №18), в състав:

1. доц. д-р Бойко Колев, Югозападен университет – гр. Благоевград - ръководител ЕГ
2. проф. д-р Веселин Арnaudов, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ – член на ЕГ
3. Христо Козаров, студент в Аграрен университет гр. Пловдив – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: Доц. д-р Димка Хайтова

Проверката на оценяваната институция е извършена в периода 29 – 30. 11. 2018 г.

При предходната акредитация на докторската програма Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина е дала оценка за специалността **8,48 (осем цяло и четиридесет и осем стотни)**, като е получена акредитация за период от **ПЕТ ГОДИНИ**. Дадени са следните препоръки:

Препоръка 1. Да увеличи популяризирането на резултати от дисертационните трудове на докторантите като научни статии и доклади в специализирани списания и сборници - Препоръката е изпълнена.

Препоръка 2. Да се разшири участието на докторантите в по-голям брой изследователски проекти - Препоръката е изпълнена.

Препоръка 3. Да се подобри дейността по опознаване и отчитане на особеностите на конкурентната среда - Препоръката е изпълнена.

**2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС
СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО
ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА**

ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“:

Научноизследователската и преподавателската дейност на ЛТУ-София във връзка с обучението по докторска програма „**Растителна защита**“ в професионално направление **6.2 „Растителна защита** е съобразено с мисията и целите на Лесотехническият университет –гр. София (ЛТУ).

В съответствие с Политиката по качеството на ЛТУ и действащите в институцията Система за управление на качеството (СУК) и Система за управление на информационната сигурност (СУСИ), докторската програма „Растителна защита“ е обект на системно наблюдение, контрол и оценка. Оповестена е публично на интернет страницата на университета. Вътрешните одити се провеждат минимум 1 път годишно. Провеждат се и контролни одити от външна международно призната сертифицираща организация – SGS. **Резултатите от одитите са положителни и без констатирани несъответствия.**

Прилага се политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението. Резултатите от научноизследователската работа на академичния състав, осигуряващ обучението по докторската програма се включват в образователния процес чрез разнообразни форми и методи.

В ЛТУ има разработен и утвърден *Етичен кодекс*, и има формирана *Етичната комисия*. ЛТУ притежава WEB базираната платформа Black Board, която дава възможност за извършване на проверки и сравняване на писмените материали, с цел осъществяване превенция към евентуални опити за измама и плагиатство. Писмените материали се запечатват и се съхраняват в Деканата на факултета като архив. Няма констатирани процедурни нарушения и случай на плагиатство и измами.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

Докторската програма „**Растителна защита**“ е разработена в съответствие със съвременните постижения в тази научна област. Целите, задачите и очакваните резултати се формулират в индивидуалния учебен план на докторанта и се утвърждават от ФС и АС.

Учебната документация за обучение в ОНС „Доктор“ по специалността се анализира и обновява периодично. Изготвянето, обсъждането и актуализирането се извършва с активното участие на докторантите, като се взема предвид мнението на потребителите на кадри. Отчита се актуалността на проблематиката, разработвана в съответната програма и последващо приложение на резултатите, анализ на

---

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

състоянието на пазара на труда у нас и на територията на ЕС, мнението на бизнеса, както и мнението на самите докторанти.

Всеки докторант притежава лично досие, в което на хартиен носител се съхранява пълната документация. Личните досиета се съхраняват в Деканата на АФ, както и в катедрите, осигуряващи обучение на докторантите. Всички процедурни действия относно документацията по докторските програми са на основата на действащата държавна нормативна уредба и вътрешноуниверситетските правилници. Дисертационните трудове на успешно защитилите докторанти се вписват в регистъра на НАЦИД <http://nacid.bg/bg/dissertations/>. В ЛТУ функционира бюро за развитие на академичния състав (РАС), което осъществява наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми и подпомага дейността на докторантите.

Докторската програма по научна специалност „Растителна защита“ към АФ на ЛТУ е съвместима с аналогични докторски програми на други сродни университети и научни организации в България, ЕУ, а така също и извън ЕУ, позволяващи професионална мобилност на докторантите. С оглед на подобряване на научния обмен и разпространение на резултатите от проведените научни изследвания да се популяризира и използва възможността за входяща мобилност на докторанти и преподаватели в направлението на докторантурата.

Учебната документация за обучение на докторантите в ЛТУ е съобразена с изискванията на нормативните документи. В учебното заведение са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

Мотивацията на докторантите по научната специалност се стимулира от наличната система от правила и дейности, разписана в нормативни документи и прилагана при обучението, от възможностите за обмяна на опит с водещи изследователи у нас и в чужбина и прилагането на методи и средства отразяващи най-новите постижения в съответната област. Финансовата обезпеченост на докторантската програма също допринася за мотивацията на докторантите.

Обучението на докторантите по научната специалност се провежда съгласно приетите индивидуални учебни планове при съвместна работа и контрол от страна на научния ръководител. Обучението включва широк набор от дейности както образователни (като посещение на курсове и семинари и полагане на изпити), така и научно-изследователска работа върху дисертационната тема и публикуване на резултатите. Докторантите могат да участват в научноизследователската дейност на обучаващото звено и да се включват в разработваните научни проекти на ЛТУ.

Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, включващ общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Контролът и наблюдението за изпълнението на основните дейности по разработване на дисертационния труд се извършва чрез периодично докладване пред обучаващото звено на резултатите от изследователската си дейност. Това дава възможност да се следят пряко резултатите от учебния и научноизследователския процес и при необходимост своевременно да се подпомогнат.

Методите за оценка на постиженията на докторантите са посочени в нормативните документи на ЛТУ. Те са ясни и с точно определени критерии, поради

което гарантират справедлива оценка на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация”

ЛТУ има публично оповестени процедури за прием на документи, допускане на кандидатите до участие в конкурс и провеждане на изпити по акредитираните докторски програми, вземане на решение относно избора и зачисляването на кандидатите като докторанти в съответната форма на обучение. Университетът има вътрешнонормативни документи, изградени структури и административна база за организиране, наблюдение и контрол на всички етапи от обучението на докторанти по акредитираните докторски програми, както и на съответния документооборот.

През периода на акредитация в катедра „Растителна защита“ са обучавани общо 7 докторанти - 1 докторант в редовна форма на обучение, 5-ма докторанти в задочна форма на обучение и 1 докторант в самостоятелна форма на обучение. От общо 7 обучавани докторанти – 4 са в областта на ентомологията, 2-ма в областта на фитопатологията и 1 в хербологията.

От общо 7 зачислени и обучавани докторанти в докторската програма по „Растителна защита“ 2-ма са успешно защитили дисертация, т.е. 29%, 2-ма са отчислени с право на защита, 2-ма продължават обучението си, а 1 е прекъснал. Тяхното разпределение е както следва: 1 редовен докторант (14%), 1 на самостоятелна подготовка (14%) и 5 в задочна докторантура (72%).

През отчетния период няма докторанти от научното звено, които да са продължили академична кариера след успешна защита. Двата защитили дисертация докторанти успешно са се реализирали на трудовия пазар извън рамките на ЛТУ и работят по специалността.

За кадровото обезпечаване на катедрата по Растителна защита е целесъобразно да се стимулира интересът на докторантите към преподавателска дейност, с оглед на бъдеща академична кариера.

Докторантите, обучавани в катедра „Растителна защита“ са взели участие в 1 проект с международно участие, финансиран от фонд „Научни изследвания“ на МОН и 1 проект финансиран със средства отпуснати целево от Държавния бюджет за присъщата на ЛТУ научна дейност. Един докторант е участвал в 4 срещи по програма COST и е провел 2 специализации в чужбина с финансовата подкрепа на проект BG051P0001-3.3.06-0056 „Подкрепа за развитието на младите хора в Лесотехнически университет“. Чрез средства на Научни проекти на докторантите е осигурена възможност за участие в семинари, конференции и други научни форуми, както и да популяризират своите научни резултати в различни Университетските издания (списания, сборници с научни публикации и др.).

ЛТУ стимулира мобилността на докторантите и участието им в международни и национални научни форуми. В ЛТУ са осигурени възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации. Възползвайки се от възможностите на програма Еразъм+ 1 докторант провежда 14 дневна специализация в Института за изследвания на растенията – AlPlanta, RLP AgroScience, Нойщад, Германия, с цел обучение. Разработени и утвърдени са нормативни документи свързани със студентската мобилност. На лице са всички предпоставки за да се повиши изходящата и входящата мобилност на докторантите

от докторската програма по международни учебни и научни програми.

Към ЛТУ има създадена административна система, която осъществява и обезпечава административно обслужване и контрол на цялостната документация на кандидатстващите, обучаващите се и защитилите докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

Катедра „Растителна защита“ разполага с необходимия научен състав за обучение на докторанти по докторската програма „Растителна защита“. В докторската програма по „Растителна защита“ в акредитационния период са работили средно 5 хабилиитирани преподаватели с необходимия профил и квалификация по научната специалност на ОТД, в т.ч. 1 професор и 4 доценти. *Относителен дял на хабилиитираните преподаватели на ОТД по докторската програма към общия брой преподаватели в обучаващото звено – 45.5 %.*

През акредитационния период преподавателите от обучаващото звено с научна специалност РЗ са публикували 66 научни труда в реферирани научни списания, които представляват средно 13.2 бр. на учен за целия период и 6 научни труда съответно за година. Разпределението на научните трудове е както следва: 21 научни труда в научни списания с импакт фактор IF и/или импакт ранг SJR (31.8%) и 45 научни труда в реферирани индексирани издания в световни вторични литературни източници (68.2%). Преподаватели от докторската програма са участвали в разработването на 21 научно-изследователски проекта - 9 международни (42.86%) и 12 национални проекта (57.14%), от които 3 финансирани от Фонд научни изследвания на МОН (25%), 3 финансирани по линия на ССА и НИЦ – АУ Пловдив (25%) и 6 финансирани със средства отпуснати целево от Държавния бюджет за присъщата на ЛТУ научна дейност (50%), които съставляват 4.2 проекта на учен за периода (21/5) и 0.38 проекта на учен за година (21/5/11). Резултати от научните изследвания са докладвани на 93 научни форуми от които 60 в България (64.5%) и 33 в чужбина (35.5%), което означава 18.6 и 1.7 представяния на учен за периода и за година.

През акредитационния период шестима членове от катедра „Растителна защита“ са повишили своето професионално израстване и съответно са заели академичната длъжност: „доцент“ – 4, „главен асистент“ – 1 и „асистент“ – 1. За високата активност на членовете на преподавателския състав говорят регулярните им участия в експертни и консултативни звена, в международни програми и мрежи, в експертни групи към НАОА, в редколегии на научни списания у нас и в чужбина, програмни комитети на международни научни форуми и осъществени специализации в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“:

Обучаващото звено разполага с необходимия капацитет от кабинети, лаборатории и опитни полета за научноизследователска и учебна работа. Лабораториите са оборудвани със съвременна апаратура даваща възможност за провеждане на изследвания на съвременно научно ниво. Университетът разполага с изградена съвременна компютърна мрежа със специализирани устройства. На докторантите е осигурен достъп до цялата компютърната база на ЛТУ, включваща Университетски компютърен център и Лаборатория за компютърни системи и мрежи,

които осигуряват компютърни информационни услуги и ресурси за нуждите на тяхната учебна и научно-изследователска дейност.

АФ и катедра „Растителна защита“ имат изградена материално-техническа база, която осигурява съвременно провеждане на научно изследователската дейност на докторанти по докторска програма „Растителна защита“. Докторантите имат осигурен достъп до научна апаратура в целия университет, както и в други учебни заведения и организации в страната, с които има установени сътрудничества. Учебно-опитното поле в кв. „Враждебна“ е с площ от 355 614 m² и позволява извеждането на различни полски експерименти. Въз основа на подписани споразумения за сътрудничество с ИЗР - Костинброд и ЦЛКР към НСРЗ, Институт по Генетика към БАН, Институт по земеделие – Кюстендил и Агробιοинститут към ССА, оранжерии в гр. Петрич и Кресна и ЕТ Методи Попов – гр. Петрич на докторантите се предоставят възможности за провеждане на теренни изследвания, експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др., с цел обучение или консултации, свързани с разработването от тях дисертации. С оглед повишаване на възможностите за разработване на докторски дисертации и в областта на фитопатологията и хербологията е целесъобразно да продължи модернизацията и доизграждането на специфичната материално-техническата база.

Университетският библиотечно-информационен комплекс на ЛТУ осигурява информационно учебната и научната работа на докторантите и техните ръководители. Докторантите разполагат с библиотечни и информационни продукти и достъп до бази данни и специализирана литература. Те могат да използват цялата компютърната база на ЛТУ, осигуряваща компютърни информационни услуги и ресурси за нуждите на тяхната учебна и научно-изследователска дейност

ЛТУ активно подпомага и стимулира научноизследователската дейност на своите докторанти. Положително е че, някои от докторантите активно участват в научни форуми и значителна част от техните научни резултати се публикуват в реномирани научни списания с импакт-фактор или импакт-ранг, но е необходимо да се стимулира броя на участията и публицистичната активност на целия докторантски състав.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

В ЛТУ има изградена организация за събиране, анализ и използване на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. Разработените специфични методи за събиране и анализ на информацията свързана с обучението на студентите в ОНС „доктор“, са разписани в политиката за осигуряване на качеството, както и в различните правилници и наредби, свързани с обучението на докторантите.

Качеството на обучение по докторските програми и наложителните промени по тях се обсъждат на ФС и на Общо събрание на АФ и регулярно на заседания за Факултетните комисии по научна работа при АФ. Ефективността на резултатите от обучението и необходимите мерки за повишаването ѝ в ОНС „Доктор“ се огласяват периодично. Информацията, получавана от работодателите се взема под внимание при управление на качеството на обучението и потребностите от промяна.

От срещата на ЕГ с потребители на кадри стана ясно, че високо квалифицираните специалисти с ОНС „Доктор“ се реализират като ръководители и

експерти в структурите на МЗГ, БАБХ, МОН, представители и консултанти на чужди земеделски или фармацевтични фирми, специалисти и научни работници в научноизследователски институти, преподаватели и специалисти в средни и висши училища, в застрахователни компании като експерти и ръководители на звена от експерти.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

Документацията по докторските програми е достъпна в сайта на ЛТУ. Публикувана се информация за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“. Докторанти от АФ и катедра „Растителна защита“ участват активно в различни програми за академичен обмен в страната и чужбина: Еразъм, Леонардо да Винчи, Обучение през целия живот и др. ВУ осигурява процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма. АФ има сключени споразумения с 6 чуждестранни и 3 български университета. ВУ осигурява процедури и практика за публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма.

На докторантите от докторската програма по „Растителна защита“ на ЛТУ се предоставят възможности за представяне на иновативните резултати по докторската програма пред широка аудитория на авторитетни международни форуми у нас и в чужбина

В периода на обучение докторантите от катедра „Растителна защита“ са участвали в 3 национални и 3 международни форума, 4 научни програми и мрежи, и 2 краткосрочни специализации, проведени в чужбина. През акредитационния период докторанти от катедра РЗ са взели участие в 10 научни форума у нас и в чужбина, материалите от които са представени в 2 доклада от конференции и публикувани 13 реферирани научни списания, 7 от които в списания с импакт-фактор или импакт-ранг. Резултатите от докторската дисертация на 1 докторант от докторската програма по „Растителна защита“ на ЛТУ са публикувани в реномирано списание с импакт фактор - *Bulletin of Insectology* (IF₂₀₁₆: 1.051).

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

Мониторингът на докторските програми се осъществява от Катедрата, Факултета и Университета при съблюдаване на основните фактори, обуславящи качеството на образованието. Вътрешни проверки на учебния процес и документацията се извършват ежегодно по утвърден график. Ефективността на резултатите от обучението и необходимите мерки за повишаването им в ОНС „Доктор“ се обсъждат и огласяват периодично. Дейността на научните ръководители се наблюдава и контролира перманентно. Отчетът на всеки докторант задължително се съпровожда от аргументирано становище на неговия научен ръководител. Програмите се обновяват периодично, в зависимост от развитието на науката, получаваната научна информация в национален и международен план и необходимостта от премени в

методиката на изследвания.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

ЛТУ осигурява планирани дейности за самооценка и външни оценки на докторските програми. Вътрешни проверки на учебния процес и документацията се извършват ежегодно по утвърден график. Най-значимата външна оценка са регулярните процедури по акредитация на институцията, професионалното направление и докторската програма провеждани от НАОА.

Направените препоръки се изпълняват – документирано с решения взети от органите за управление на ЛТУ.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **11.04.2019 г. (Протокол №07))**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия взе следното **РЕШЕНИЕ:**

- 1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Растителна защита“ в професионално направление 6.2 Растителна защита от област на висше образование 6 Аграрни науки и ветеринарна медицина в Агрономическия факултет на Лесотехническият университет - гр. София на основание обща оценка 8,30 (осем цяло и тридесет стотни).**
- 2. Срокът на валидност на акредитацията е ПЕТ ГОДИНИ** в съответствие с чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование.

Постоянната комисия формулира следните **препоръки:**

1. Да се повиши изходящата и входящата мобилност на докторантите по международни учебни и научни програми.

Срок постоянен с ежегодно отчитане

2. Да се стимулира интересът на докторантите към преподавателска дейност, присъща на катедрата в която се обучават, с оглед на бъдеща академична кариера.

Срок постоянен с ежегодно отчитане

3. Да продължи модернизацията и доизграждането на специфичната материално-техническата база, с оглед повишаване на възможностите за разработване на докторски дисертации и в областта на фитопатологията и хербологията.

Срок постоянен с ежегодно отчитане

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: съществено съответствие.

Председател на ПКАНВМ:

(проф. дн Тодор
Кертиков)